

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ #1

Ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον ανάπτυξης (Integrated Development Environment – IDE) ενός προγράμματος, όπως ο DEV-C++, περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον έναν συντάκτη και έναν μεταγλωττιστή. Συνήθως, στο περιβάλλον υπάρχουν και εργαλεία αποσφαλμάτωσης (debugging) και παρακολούθησης της εξέλιξης ενός προγράμματος, οργάνωσης σύνθετου προγράμματος που εκτείνεται σε πολλά αρχεία, διαχείρισης βιβλιοθηκών, κ.λπ.

Σε ένα IDE, η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνταξη --> μεταγλώττιση --> σύνδεση με άλλα μεταγλωττισμένα αρχεία και αρχεία βιβλιοθηκών και παραγωγή εκτελέσιμου κώδικα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ, ΣΤΑΘΕΡΕΣ, ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΤΟΛΕΣ

Μεταβλητή: Θέση μνήμης σε συγκεκριμένη διεύθυνση στην οποία έχει δοθεί ένα όνομα, με μέγεθος ανάλογα με τον τύπο των δεδομένων που θα αποθηκεύει (π.χ. 1 byte για χαρακτήρες, 8 bytes για πραγματικούς διπλής ακριβείας, κ.λπ.) και περιεχόμενο που αποτελεί και την τιμή της μεταβλητής. Η πρόσβαση στο περιεχόμενο μιας μεταβλητής γίνεται απλά και μόνο με το όνομά της και ονομάζεται *άμεση προσπέλαση μνήμης*.

Η εντολή που δίνει μια τιμή σε μια μεταβλητή (δηλαδή νέο περιεχόμενο στη θέση μνήμης της μεταβλητής) ονομάζεται εντολή εκχώρησης. Η εκχώρηση μιας αρχικής τιμής σε κάποια μεταβλητή ονομάζεται αρχικοποίηση της μεταβλητής.

Παραδείγματα δήλωσης μεταβλητών:

```
int x;
```

```
float a, b;
```

```
char ch = 'A';
```

```
int v1 = 100, v2, v3 = v1 + 100, v4 = v1 + v3;
```

Οι δεσμευμένες λέξεις `signed` και `unsigned` χρησιμοποιούνται για να καθορίσουμε αν οι τιμές που θα αποθηκεύονται στις μεταβλητές είναι προσημασμένες ή μη προσημασμένες.

Το default είναι `signed` εκτός ίσως (σε κάποιους μεταγλωττιστές) για τον τύπο `char` που μπορεί να είναι απροσδιόριστος. Σ'αυτήν την περίπτωση, αν θέλουμε να έχουμε κάποια προσημασμένη ακέραια μεταβλητή μεγέθους 1 byte (στο διάστημα -128 έως +127) τότε θα την δηλώνουμε ως εξής:

```
signed char a;
```

Ένας ακέραιος μήκους 2 bytes μπορεί να δηλωθεί ως `short int` ή απλά `short`. Αντίστοιχα για έναν ακέραιο των 4 bytes ο τύπος είναι `long int` ή απλά `long`. Ο τύπος `int` είναι συνήθως των 4 bytes (μόνο σε κάποια πολύ παλιά συστήματα είναι των 2 bytes). Ισχύουν οι ακόλουθες ανισότητες ως προς τα μεγέθη των ακέραιων τύπων δεδομένων:

```
sizeof (char) < sizeof (short) ≤ sizeof (int) ≤ sizeof (long)
```

Αντίστοιχα:

```
sizeof (float) ≤ sizeof (double)
```

Ακρίβεια τύπου float = 6 δεκαδικά ψηφία. Ακρίβεια double = 15 δεκαδικά ψηφία. Αν δεν μας ενδιαφέρει τόσο μεγάλη ακρίβεια, προτιμάμε τον τύπο float για λόγους ταχύτητας εκτέλεσης των πράξεων (κυρίως) παρά για εξοικονόμηση μνήμης.

Σταθερές

Ακέραιες σταθερές: δεκαδικές (default), δεκαεξαδικές (hex) οι οποίες αρχίζουν με 0x ή 0X, (π.χ. 0x10fe) και οκταδικές (octal) που αρχίζουν με 0 (π.χ. 0172).

Παράδειγμα: $107_{10} = 01101011_2 = 153_8 = 6B_{16}$ ή $107 = 0153 = 0x6B$

```
int a = 0xFF26, b = 0126, c = 126;
```

```
signed char c1 = 150, c2 = 260 ; /* c1, c2 εκτός ορίων: -128 <= c <= +127 */
```

$150 = 10010110_2 \Rightarrow$ αρνητικό πρόσημο $\Rightarrow$ 2's complement $\Rightarrow$ $c1 = -(256 - 150) = -106$

$260 = 1|00000100_2 \Rightarrow$ χάνεται το πιο σημαντικό bit $\Rightarrow$ $c2 = 00000010_2 = 4$

Πραγματικές σταθερές: εξ' ορισμού οι πραγματικές σταθερές θεωρούνται διπλής ακριβείας (double). Έτσι, αν η σταθερά αυτή εκχωρείται σε μεταβλητή τύπου float θα πρέπει να γίνει μετάπτωση σε αναπαράσταση μικρότερης ακριβείας (από 8 σε 4 bytes). Αυτή η μετάπτωση μπορεί να γίνει αυτόματα κατά την εκχώρηση σε μεταβλητή μικρότερης ακριβείας όπως στο παράδειγμα

```
float pi = 3.14159;
```

ή μπορούμε να υποχρεώσουμε την σταθερά να είναι απλής ακριβείας με την κατάληξη f ή F

```
float pi = 3.14159f;
```

Πριν τον υπολογισμό μιας αριθμητικής παράστασης, οι τελεστές πρέπει να μετατραπούν (αν δεν είναι) στον ίδιο τύπο δεδομένων. Αυτό μπορεί να γίνει είτε άμεσα με προσωρινή αλλαγή τύπου από τον προγραμματιστή (type casting) είτε έμμεσα, δηλαδή αυτόματα (από τον μεταγλωττιστή), όπου ο γενικός κανόνας είναι να προβιβάζεται αυτόματα ο τύπος του τελεστού με τον λιγότερο ευρύ τύπο στον τύπο του τελεστού με τον ευρύτερο τύπο:

```
int --> float --> double
```

```
char --> unsigned char --> short --> unsigned short --> int --> unsigned int --> long --> unsigned long (αν long και int έχουν το ίδιο εύρος, τότε και οι δύο τελεστές μετατρέπονται σε unsigned long)
```

Προσοχή στον συνδυασμό απρόσημων και προσημασμένων τύπων. Παράδειγμα:

```
int a = -10;
```

```
unsigned int b = 100;
```

```
if (a < b)
```

```
    printf("Yes\n");
```

```
else
```

```
    printf("No\n");
```

Type casting examples:

```
float a, b, c = 2.34;
```

```
a = (int) c; /* a = 2 */
```

```
b = (int) (c + 1.5); /* b = 3 */
```

```
b = (int) c + 1.5; /* b = 3.5 */
```

Για ορισμό σταθερών μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το προσδιοριστικό τύπου **const** μπροστά από τον τύπο δεδομένων και το όνομα της μεταβλητής. Στην ουσία με το **const** ορίζουμε μεταβλητές που δεν επιτρέπεται να αλλάξουν τιμή κατά την εκτέλεση του προγράμματος.

```
const int a = 5;
```

```
const float pi = 3.14159;
```